

שהמלה שוררה בתוקף ככפרים הסמוכים. ודאי ששיירות
מלויות משם לעיר. וקיי"ל בהעניית כ"ל ובז"ח ס"י תקע"ו
דבמקום ששיירות מלויות מחריעין כמו במקום שנמלא הדבר כי
עלול לבוא לשם ע"י השיירות. אך יש לחלק דרך לענין ההרעה
שלא יבוא הדבר למרינן שג"י השיירות יש לחוש שיהי הדבר
גם שם. אכן העניית אין שייך להקל בשביל שנמלא דבר במקום
ששיירות מלויות משם לכאן. וא"ל שנחוש שמה יתחיל הדבר
ביום התענית כיון שקרוב הדבר שיבוא ע"י השיירות. דהא
חיקף כשירגישו יפסיקו מלהתענות. אכן ז"ל די"ל שג"י שיהענו
יחפס בהם בנקל לויר הדבר שמובא ע"י השיירות. ועוד דהא
למרינן בהעניית י"ט שמתריעין בכל ארחה הפרוכיה שנמלא שם
אוחה לרה. ובלא"ה כבר נחבנו שאללינו ח"ל שיהיו ג' מהים
ג' ימים בעיר של ח"ק רגלי כשיעור המבואר בהעניית י"ט
ובש"ע ס"י תקע"ז. ואגו דהרבה חולים במחלה זו שהי הוכחה
שנשחנה האויר. ושיעור כמה אנשים יתלו שיוחק החולי נחבאר
ג"כ שם ע"י חיבורי ח"ב ס"י ז' :

ולבאורה נראה לענין מחלה זו יש מקום לומר דסגי
בשלה. דרך בשאר חלאים שמתוים חדיר
בשינן שיחלו הרבה שיואל מגדר השווי. אבל חולי חלרע אינו
מטיי ואם נחלו ג' היו רחיה שנתקלקל האויר. אכן בהמתח מטיי
ג"כ חולי זה שיסבול לשול והקאה יחד. ולזה לריך ג"כ שיחלו
כ"כ אנשים שיואל מגדר השווי וכמ"ש בחבורי שם. ואין
להעטות דהא היו חולי שיש בו סכנה. ואף שהחולים שלפנינו
נחרפאו. ככ"ז ידוע שהמחלה הזאת יש בה סכנה. וכן בכל
חולי אמרינן ככ"ז ק"ג שרוב חולים לחיים. וככ"ז יש בו סכנה.
וכנ"ד הרי מטייה המחלה הזאת בעירם רק שב"ה נחרפאו.
ואף שקורין לזה חליריקא. אין לחלק בזה דמי מפיהם ובודאי
גם בזה יש חשש סכנה. ורק היכא שאינה באה בזעף כ"כ.
קורים לה חליריקא בלבון הקפנה. וגם דהא חוינן שבכפרים
הסמוכים מהו מחולי זה. ועוד דהא בהעניית מקילים אף
לחלה שאין בו סכנה. וה"ה היכא שיכול לבוא עי"ז לחולי שאב"ס.

ועפ"ז אפשר ליישב הא דאיתא במגילה דף ה' אר"א ח"ב
חגיגה רבי זיקש לעקור ע"כ ולא הודו לו ח"ל ר"א
בר זבדא רבי לא כך היה מעשה ח"ל ע"כ שחל בשבת אי
ודחיטוהו לאחר השבת וח"ר הואיל ונדחה ידחה ולא הודו לו
חכמים קרי עליה טובים השנים מן האחד. והקשו החו"י סיכ
ס"ד דר"א שיחפז רבי לעקור ע"כ הא אין צ"ד יכול לבטל
דברי צ"ד חבירו. וחירו צדירות השני שר"ה לעקרו מחשיגי
ולקבצו בעשירי וכדאיתא בהעניית כ"ע שאז נשרף רובו של היכל.
והקשה בעו"א ח"ך אפשר שהס"ד והמסקנה יהיו מחולקים מן
הקלה חל הקלה דבס"ד ר"ה רבי לקבצו בעשירי. ולמסקנה
כשחל בשבת ר"ה לבטלו לגמרי שלא יתענו אף בעשירי. והגולה
דהגה לשון הש"ס ודחיטוהו לאחר השבת לריך ביאור דהא זה
ידוע ממנה מפורשת במגילה שם שס"ב מחארינן. והול"ל עיקר
חידושו שרבי אמר שידחה לגמרי. וגם לשון שאמר רבי הואיל
ונדחה ידחה לריך ביאור דלשון זה שנמלא בסנהדרין מ"ז ע"א
ובכ"ד שייך רק היכא שאותו הדבר או האיש שיעד לפניו ורק
מקודם נדחה מענין זה שאז מדברים בו אמרינן הואיל ונדחה
ידחה. אבל הכא שיוס ס"ב כבר עבר. אין שייך לשון זה.
והול"ל ואמר רבי ידחה לגמרי. או לא יתענו כלל. וש"ס דאין
ר"ה רבי לעקור ע"כ שנדחה הא אין צ"ד יכול לבטל דברי צ"ד
חבירו. דמשמע שהיתה תקנה קבועה להעטות אחר שבה
וכדחן במגילה ה'. וכן איתא בעירובין מ' שאמר ראב"ז שהיה
ס"ב שחל בשבת ונדחה על יום ח' ע"ש :

ודנה אף דע"כ הוא מדברי קבלה. הא כחבו הרשב"א
וכריענ"א דהשתא שאין גזירה ואין שלום קיי"ל דרעו
אין מתענין בר"ה י"ח פ"ב. ורק בס"ב אמרינן שם שמתענין
מפני שהוכפלו בו לרות ונחרב הבית שני. והוי זה מנהג וחומרא
מדרכנן ולא מלך תקנה הנביאים יעו"ש בדבריהם. וא"כ הוי
כשאר ח"ל. ואף דלפי מה שפירשו החו"י בר"ה שם הכוונה
דחרבן ביהמ"ק חזיר עפי ולזה החמירו בס"ב. א"כ זה שייך
גם בעיקר תקנת הנביאים להחמיר בע"ב יותר משאר העניות.
אבל ז"ל דהא בש"ס שם יליף הא דרעו מתענין מקרא דזכריה
דקרי לה שם וקרי לה ששן. ושם איירי קרא גם בלום החמישי
פ"ש להדיא. ומוכח מדברי קבלה גם בס"ב חלוי ברעון אס
אין גזירה. ועכ"ל כמ"ש הרשב"א וריענ"א דאח"כ נהגו בס"ב
להחמיר. ולזה יי' שס"ב חמור משאר ח"ל. מ"מ יש להקל בו
אף בהשג חולי וכדקיי"ל בס"י חקנ"ד ס"ו שבמקום חולי לא גזרו.
וביאר שם הפ"ז וכ"כ הגר"א שם שאף בחולה שאב"ס לא גזרו.
ואף הרמ"א שהחמיר שם סיים והמקיל לא הפסיד. ובפרט צ"ד
שיש חשש סכנה ג"כ. ובשנה זו יש להקל בפשיטות דהא הוי
ס"ב שחל בשבת ונדחה. וכחצ המג"א ס"י חקנ"ד סק"ט שאף
להמתמרים בס"ב בחולה שאב"ס. יש להקל בס"ב שנדחה ע"ש :

ונראה דהגי חרי לישי חליבא דרבי תלו חי פסח נאכל כל
הלילה או עד חלות. דמלינו שיש סחם משנה סבי
והכי כמ"ש החו"י בפסחים ק"ב פ"ב ד"ה אמר רבא ע"ש. וידוע
דהיכי דאיתא חרי סחמי חזין דרבי סחם מקודם כחד ואח"כ
חר בו וסחם כלידך. ורק בחרי מסכחי אין סוד למשנה ולא
ידעינן הי קדים כדאיתא בצ"ק ק"ב ופתו שבת פ"א ע"ב.
והחו"י במגילה כ"ל וזכחים כ"ז החליטו שהעיקר שנאכל עד חלות
משום דאיתא סחמי טובא דס"ל הכי וגם מיתא גבי הלכתא
פסיקתא ע"ש. והגה בצרכות דף ט' איתא שהתחילה גאלת
ישראל בלילה שנתנו המלריים להם חיבף אחר חלות רשות ללילה.
ורק הם ילאו ביום. ומ"ד עד חלות ס"ל שהעיקר הוא חפזן
דמלריים שאז התחילה גאלת. ומ"ד כל הלילה ס"ל חפזן דישאל
והייט צבוק שאז ילאו מעלרים ע"ש. וא"כ י"ל דבס"ד ס"ל
כהאי סחמא דמגילה כ' דס"ל שנאכל כל הלילה. וא"כ מוצא
דס"ל שהעיקר הוא גמר הגאלת. ולזה הי' ר"ה רבי לקבצו
החמרים

ועוד נראה לחדד להקל בס"ב שנדחה דהנה ענין חומר ס"ב
שנדחה לכאורה חמור דכיון שנדחה ידחיה עוד על יום
או ימים. דהא מליטו ב"ג שצחמת נהרג גדליה בר"ה. ובכ"ז
כשחל שבת אחר ר"ה נדחה העניית על ד' השני. הרי שיכלו
לדחות על אחר כמה ימים. וכן הדעת נוחתה דכיון שענין
ההעניית אח"כ הוא רק כמחשבה על הצער שבער זמנו. א"כ
אין חילוק מזה שיחשבה. ורק מהענין חיקף כדן טוד להעטות